

فعالیت‌هایی برای معارفه هجاری در آغاز سال تحصیلی

زهرآزادفلاح- معلم و تسهیلگر
مناسب برای پایه تحصیلی هفتم

آموزش مجازی جدای از نابرابری‌هایی که همراه با خود در مسیر آموزش دارد و دانش‌آموزان زیادی را از تحصیل محروم کرده است، فضای نسبتاً جدید و ناشناخته‌ای است که با آزمون و خطا و نگرانی دانش‌آموزان و متصدیان آموزش همراه است. به نظر می‌رسد آموزش از راه دور و از طریق سیستم‌های هوشمند به دلیل شیوع روزافزون ویروس کرونا همچنان ادامه خواهد داشت و نگرانی‌ها و سوالات زیادی درباره نحوه آغاز سال تحصیلی جدید وجود دارد. برای دانش‌آموزانی که مقطع تحصیلی‌شان تغییر می‌کند این نگرانی بیشتر است و نمی‌دانند که آیا می‌توانند شناخت کافی از معلم جدید خود به دست آورند و هم‌چنین معرفی دلخواهی از خود داشته باشند یا نه. این طرح درس تلاش می‌کند تا با پیشنهاد چند فعالیت در کلاس مجازی، جلسات معارفه‌ای طراحی شود که دانش‌آموزان و معلم بتوانند در آغاز به شناختی نسبی از یکدیگر برسند. هم‌چنین در پایان این جلسات لیستی از انتظارات و قوانین کلاس با مشارکت دانش‌آموزان تنظیم خواهد شد.

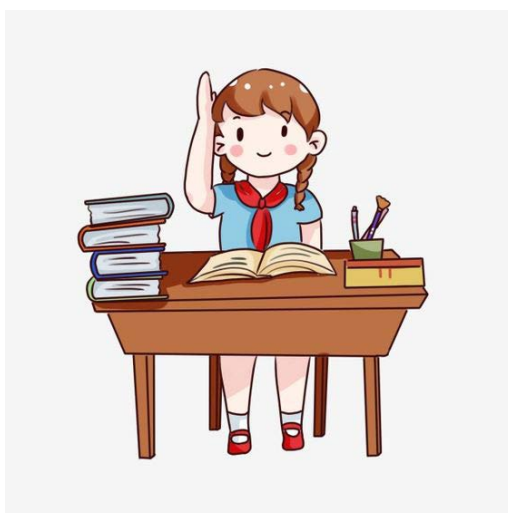
(برای نوشتن برخی فعالیت‌ها از کتاب «بازی‌ها و تمرین‌ها» ترجمه الهه میرزایی، نشر دایره ۱۳۹۶ کمک گرفته شده)

اگر گیاه، حیوان یا یک غذا بودم، چه بودم؟

از دانش‌آموزان بخواهید چند ویژگی فردی خود را که برایشان جالب است و می‌خواهند برای معرفی خود به دوستان‌شان بیان کنند در ذهن‌شان مرور کنند، هرکدام از آن ویژگی‌ها را به یک گیاه، حیوان یا یک غذا تشبیه کنند و اسم آن‌ها را بنویسند. مثلاً: من درخت چنار و خرس و لوبیاپلو هستم. به دانش‌آموزان دسترسی به تخته سیاه دیجیتالی کلاس را بدهید و از آن‌ها بخواهید که هر کدام اسم یک گیاه یا حیوان یا غذا را روی تخته سیاه بنویسند. بنابراین لیستی از این عناوین خواهیم داشت که همه روی تخته سیاه آن‌ها را می‌بینند. هنگامی که لیست کامل شد، با نظرسنجی از دانش‌آموزان به ترتیب درباره هر گیاه، حیوان یا غذایی که یکی از افراد نوشته صحبت کنید؛ درباره این که هر کدام بیان‌کننده چه

سرعت عمل بیشتر بهتر است همان قسمت گفت‌وگوی گروهی آن را نوشته بپرسید چرا شبیه آن به دانش‌آموزی که درباره نوشته دسترسی صدا دهید. مثلاً ممکن (مثل خرس)، قه‌بلند هستم (مثل هستم (مثل لوبیاپلو).

فرصت می‌یابند از ویژگی‌های و ماهیت طنز فعالیت کمک می‌کند اول آنلاین تلطیف و صمیمانه

ویژگی‌ای می‌تواند باشد. برای دانش‌آموزان حدس‌های خود را در بنویسند. سپس از دانش‌آموزی که غذا، حیوان یا گیاه است. می‌توانید خود می‌خواهد توضیح دهد است بگوید من خیلی می‌خواهم چنار) و صمیمی و خوش‌مشراب در این فعالیت دانش‌آموزان ظاهری یا رفتاری خود صحبت کنند که فضای ناشناخته و معذب جلسه شود.

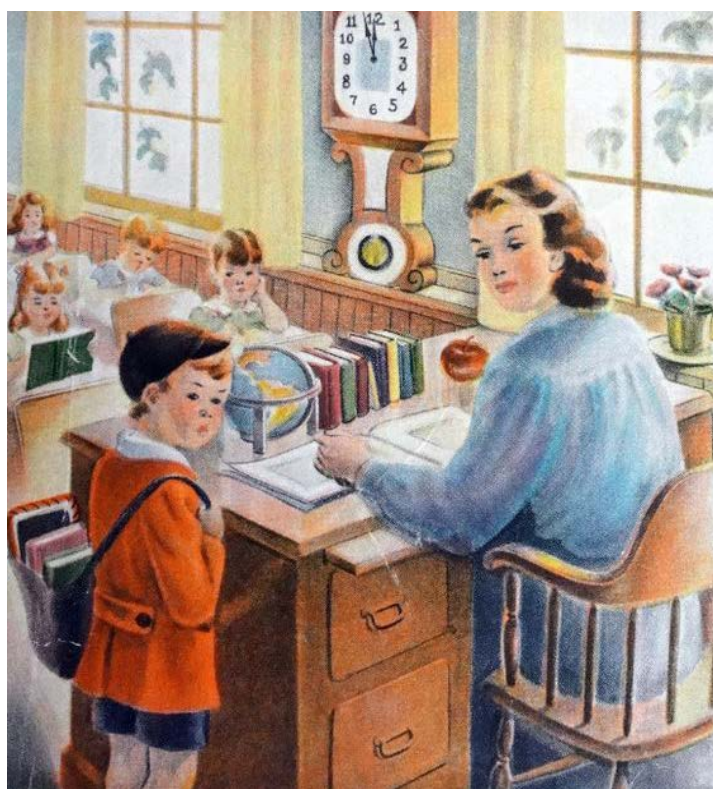
بهترین روی من

از دانش‌آموزان بخواهید چنین فرمی برای خود درست کنند و آن را برای شما ارسال کنند.

برای مثال:

بهترین روی من:
من به عنوان یک فرد خیلی شاد و خلاق هستم.
من به عنوان یک دوست خیلی رازدار و حمایت‌گر هستم.
من به عنوان یک دانش‌آموز فعالیت گروهی را خوب انجام می‌دهم.

هدف از تکمیل چنین فرمی تمرکز بر مهارت‌های فردی و اجتماعی دانش‌آموزان است. بعد از این که همه دانش‌آموزان چنین فرمی را برایتان ارسال کردند، فرم‌ها را به نوبت به اشتراک بگذارید و از دانش‌آموزان بپرسید به نظرشان این فرم متعلق به چه کسی است. پس از شنیدن حدس‌ها نام فرد را بنویسید. با بررسی هر فرم، یکی از مهارت‌ها یا ویژگی‌هایی که در آن نوشته شده و به نظر شما و دانش‌آموزان جالب و کارآمد است را انتخاب کنید و روی تخته سیاه مجازی بنویسید. به این ترتیب در پایان شما تعدادی مهارت و ویژگی روی تخته جمع کرده‌اید. می‌توانید به طور جمعی درباره اهمیت این ویژگی‌ها بحث کنید. بحث گروهی در فضای دیجیتال کلاس بسته به تعداد دانش‌آموزان و امکانات فضای مورد استفاده شما می‌تواند به صورت تصویری، صوتی یا نوشتاری باشد. مهارت‌های یادداشت‌شده روی تخته را ذخیره کنید تا در فعالیت بعدی اگر لازم شد بتوانید به آن رجوع کنید.

من از کلاس چه می‌خواهم؟

از دانش‌آموزان بخواهید که در قسمت چت گروهی انتظاراتشان از این کلاس را در قالب یک یا چند جمله بنویسند. هنگامی که لیست انتظارات تهیه شد، روی تخته سیاه دو ستون از انتظارات مشابه و انتظارات متفاوت بنویسید و جملاتی که توسط دانش‌آموزان نوشته شده را در این دو ستون دسته‌بندی کنید. درباره قابلیت اجرایی تمام انتظارات به صورت عمومی با دانش‌آموزان گفت‌وگو کنید. گفت‌وگو می‌تواند بسته به تشخیص شما و امکانات کلاس به صورت صوتی یا تصویری باشد. از آن‌ها بپرسید به نظرشان کدام یک از انتظاراتشان با توجه به امکان‌های کلاس قابل اجراست و کدام یک تا حدودی و کدام یک غیرقابل اجراست. در این گفت‌وگو شما هم علاوه بر تسهیلگر نقش مشارکت‌کننده فعال را ایفا کنید و درباره انتظارات خود از کلاس صحبت کنید. با کمک دانش‌آموزان لیستی از انتظارات قابل اجرای کلاس تهیه کنید. در کنار ستون انتظارات قابل اجرا، ستونی از اهداف کلاس درست کنید. در این مرحله به مهارت‌های دانش‌آموزان که از فعالیت قبلی روی تخته ذخیره شده رجوع کنید و با دانش‌آموزان بررسی کنید که این مهارت‌ها چه کمکی به اهداف کلاس و برآورده شدن انتظارات کلاس می‌کند. در پایان این فعالیت، جدولی با پنج ستون خواهید داشت که توسط شما روی تخته نوشته شده و در معرض دید همه دانش‌آموزان قرار دارد.

ستون‌های خروجی این فعالیت

انتظارات مشابه از کلاس	انتظارات متفاوت از کلاس	اولویت‌ها و انتظارات قابل اجرا	اهداف کلاس	مهارت‌های مورد نیاز در پیشبرد اهداف و انتظارات کلاس
------------------------	-------------------------	--------------------------------	------------	---

BACK TO SCHOOL

قوانین ما

بهتر است در جلسات اول و پس از معارفه، قوانین کلاس با مشارکت و نظر دانش‌آموزان نوشته شود. آن‌ها هنگامی که در تعیین قوانین کلاس نقش دارند حس بهتری در اجرای آن نیز دارند و قوانین برایشان هم چون دستورات از بالا به پایین نیست.

فیلم کوتاه «به ترتیب و بدون ترتیب» ساخته عباس کیارستمی را برای دانش‌آموزان به نمایش بگذارید. فیلم در سایت آپارات قرار دارد و می‌توانید از آدرس اینترنتی زیر استفاده کنید:

<https://rebrand.ly/e0Ye7>

بعد از دیدن فیلم از دانش‌آموزان بپرسید چقدر مشابه چنین موقعیت‌هایی را تجربه کرده‌اند و به نظرشان فایده هر کدام از آن موقعیت‌ها چیست؟

برای دانش‌آموزان توضیح دهید که هر فردی دارای حقوقی به عنوان شهروند، کودک، دانش‌آموز، فرزند و ... است. مثال‌هایی از این حقوق را روی تخته بنویسید. می‌توانید از دانش‌آموزان هم بخواهید مثال‌هایی از حقوق انسان‌ها بگویند. در کنار مثال‌هایی که نوشته‌اید، موقعیت‌هایی را هم بنویسید که ممکن است این حقوق را نقض کنند. مثلاً: همه کودکان حق تحصیل دارند. نقض‌کننده آن: هیچ مدرسه‌ای در محل سکونت برخی کودکان وجود ندارد. بنابراین برخی کودکان از حق تحصیل محروم می‌شوند.

درباره اهمیت قانون و کارکرد آن توضیح دهید؛ این که قوانین برای حمایت از حقوق افراد وضع می‌شوند و این موضوع به آن‌ها اهمیت اجرایی می‌دهد. مثلاً اصل ۳۰ قانون اساسی از حق تحصیل کودکان حمایت می‌کند: «دولت موظف است وسایل آموزش و پرورش رایگان را برای همه ملت تا پایان دوره متوسطه فراهم سازد و وسایل تحصیلات عالی را تا سر حد خودکفایی کشور به طور رایگان گسترش دهد». طبق این قانون دولت باید در تمام سکونت‌گاه‌های انسانی امکانات تحصیل کودکان را فراهم کند.

بعد از بحث گروهی درباره فیلمی که دیده‌اند، از آن‌ها بپرسید که آیا به نظرشان برای کلاس‌مان هم نیاز به قراردادهای رفتاری و قوانین داریم؟ قوانین و قراردادهای پیشنهادی‌شان را روی تخته دیجیتال لیست کنید. در کنار هر کدام از قراردادهای بنویسید که آن قرارداد از کدام هدف کلاس حمایت می‌کند و برای رعایت کدام حقوق دانش‌آموزان و معلم ضروری است. شما هم نظرات و پیشنهادات خود را بنویسید و بعد از تکمیل لیست به طور جمعی تصمیم بگیرید که کدام برای کلاس کارآمد است و همه موافق‌اند که در لیست قراردادهای کلاس بماند، کدام غیرضروری است و باید حذف شود. برای مثال:

قانون/ قرارداد کلاس مطالعات اجتماعی	به کدام هدف/ انتظار کلاس کمک می‌کند	کدام حقوق افراد کلاس رعایت می‌شود
۱. برای صحبت کردن نوبت بگیریم	یادگیری بحث و گفت‌وگو	حق شنیده شدن و حرف زدن تمام اعضا

برای آن‌ها توضیح دهید که کارکرد قوانین، حفظ یک نظم مشخص برای رسیدن به اهداف کلاس است؛ بنابراین در این مرحله ما نمی‌توانیم در مورد تمام سطوح و جزئیات کلاس اعمال نظر کنیم و برخی از قوانین مثل ساعت شروع و پایان کلاس و نحوه برگزاری آن (حضور یا مجازی)، از حیطة اختیارات ما خارج است و از اهداف و سیستمی بزرگ‌تر تبعیت می‌کند. در واقع قصد ما فقط تعیین قوانین کلاس خودمان است، نه کل سیستم مدرسه؛ اگرچه می‌توانند با نقد و بررسی ساختارهای کلان آموزش و مدرسه نیز در آینده بر آن‌ها تاثیر بگذارند.

اطلاعات تماس:

@baztabschool

@baztabschool

ایمیل:

info@baztab.school.ir

وبسایت: baztab.school.ir